

Številka: 35431-153/2023-2570-35

Datum: 6. 3. 2024

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo izdaja na podlagi osmega odstavka 90. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O in 78/23 – ZUNPEOVE) v predhodnem postopku za poseg: Suhi zadrževalnik na Kobili (ukrepi za zmanjšanje poplavne ogroženosti naselij na povodju Kobile), nosilke nameravanega posega Direkcije Republike Slovenije za vode, Mariborska cesta 88, 3000 Celje, ki jo po pooblastilu zastopata SPIT d.o.o. Nova Gorica, Vojkova cesta 19, 5250 Solkan, in ekologika d.o.o., Savinjsko nabrežje 4, 3000 Celje, naslednjo

O D L O Č B O

- I. Za nameravani poseg: Suhi zadrževalnik na Kobili (ukrepi za zmanjšanje poplavne ogroženosti naselij na povodju Kobile), na zemljiščih v k.o. 1477 Vrhpolje s parcelnimi št. 2655/95, 2655/135, 1618/3, 2655/148, 2655/136, 2655/151, 2655/103, 3601/10, 2655/93, 2655/147, 2655/170, 2655/152, 2655/168, 3613, 2655/87, 2655/92, 2654/26, nosilke nameravanega posega Direkcije Republike Slovenije za vode, Mariborska cesta 88, 3000 Celje, **ni potrebno** izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja, ob upoštevanju naslednjih ukrepov:

1. Emisije v tla in vode

- Pri gradnji se mora uporabljati brezhibna mehanizacija in transportna vozila, ki ne smejo puščati olj in maziv ter drugih nevarnih ali strupenih snovi.
- V primeru nezgod je treba prizadeto območje takoj sanirati, onesnaženo zemljinno pa predati pooblaščenim organizacijam za zbiranje nevarnih odpadkov.
- Pretakališča in parkirišča za gradbeno mehanizacijo morajo biti izvedena izven območja vodotoka. Za pretakališča goriva se morajo uporabiti obstoječe vodo neprepustne (asfaltne) površine.
- Po gradnji je potrebno odstraniti vse odvečne in odpadne materiale, prizadeta zemljišča pa ustrezno urediti oziroma povrniti v prvotno stanje.

2. Varstvo narave

2.1 Ukrepi pred pričetkom gradnje:

- Pred gradnjo je treba izvesti popis rakov do 1000 m gorvodno od nove pregrade in dolvodno do naselja.
- Tik pred pričetkom gradbenih del je treba izvesti izlov in premestitev rakov gorvodno od vpliva nameravanega posega. Izlov mora opraviti strokovnjak za rake.

2.2 Ukrepi v času gradnje:

- Vsa gradbena dela v vodotoku morajo biti omejena na območje izgradnje pregrade in prodnega zadrževalnika. Dol- in gorvodno od pregrade in prodnega zadrževalnika se izven naselja v vodotok ne sme posegati.
- Zemeljska dela, izkopavanja v brežino ali strugo, je treba tehnično izpeljati tako, da se zmanjša vpliv kaljenja vode.

- Vsi posegi se morajo izvajati tako, da bo preprečeno onesnaževanje vodotoka s strupenimi ali škodljivimi snovmi (cementno mleko, goriva, olja, zaščitni premazi, beton, fekalije idr.). Preprečeno mora biti vsakršno onesnaženje vodotoka na območju načrtovanih del.
- Ob morebitnem betoniranju je treba preprečiti izcejanje strupenih betonskih odplak v vodo. Vsa predvidena betoniranja se morajo izvajati »v suhem«, kar pomeni vodotesno opaženje prostorov, kjer se bo vgrajeval beton.
- Manipulativni prostor ob gradnji mora biti ob Kobili in v njej čim manjši. Površine, ki niso del posega, je treba po končani gradnji sanirati.
- Izkopani in drugi material je treba skladiščiti tako, da bo preprečeno spiranje materiala v vodotok.
- Gradbena dela je treba izvesti v najkrajšem možnem času, da bo vpliv na vodotok minimalen.
- Predvidena dela na območju vodnih in priobalnih zemljišč vodotokov se zaradi drsti rib ne smejo izvajati med 1. 10. tekočega leta in 28. 2. prihodnjega leta ter med 1. 5. in 30. 6.
- Lesna vegetacija se mora ohranjati.
- V času gradnje mora biti omogočen nadzor s strani Zavoda za ribištvo Slovenije in Zavoda RS za varstvo narave.

2.3 Ukrepi v času obratovanja:

- Z gradbeno mehanizacijo se v času obratovanja sme dostopati na območje izključno zaradi odstranjevanja naplavin, praviloma enkrat letno v poletnih mesecih (julij, avgust, september) ob majhnem pretoku.
  - Prva tri leta po izvedenem posegu je treba enkrat letno izvesti popis rakov do 1000 m gorvodno od nove pregrade in dolvodno do naselja.
- II. Ta odločba preneha veljati, če se nameravani poseg ne začne izvajati v petih letih od njene pravnomočnosti.
- III. V tem postopku stroški niso nastali.

O b r a z l o ž i t e v

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, Direktorat za okolje (v nadaljevanju ministrstvo) je dne 7. 9. 2023 s strani nosilke nameravanega posega Direkcije Republike Slovenije za vode, Mariborska cesta 88, 3000 Celje, ki jo po pooblastilu zastopata SPIT d.o.o. Nova Gorica, Vojkova cesta 19, 5250 Solkan, in ekologika d.o.o., Savinjsko nabrežje 4, 3000 Celje (v nadaljevanju: nosilka nameravanega posega), prejelo vlogo za izvedbo predhodnega postopka za poseg: Suhi zadrževalnik na Kobili (ukrepi za zmanjšanje poplavne ogroženosti naselij na povodju Kobile), v skladu z 90. členom Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10 in 78/23 – ZUNPEOVE, v nadaljevanju ZVO-2).

K vlogi je bilo priloženo:

- Obrazec zahteve za začetek predhodnega postopka z dne 5. 9. 2023;
- Pooblastilo za zastopanje št. 355-0001/2022 z dne 28. 8. 2023;
- Tehnično poročilo: Ukrepi za zmanjšanje poplavne ogroženosti naselij na povodju Kobile - Faza II: Suhi zadrževalnik na Kobili, SPIT Gradbeni inženiring d.o.o. Nova Gorica in ekologika d.o.o.

Vloga je bila dopolnjena dne 16. 10. 2023, in sicer z naslednjimi dokumenti:

- Obrazec zahteve za začetek predhodnega postopka z dne 16. 10. 2023;

- Projektni in drugi pogoji v postopku pridobitve gradbenega dovoljenja št. 3562-4290/2023-2 z dne 19. 9. 2023, Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Območna enota Novo mesto, Adamičeva ulica 2, 8000 Novo mesto;
- Projektni pogoji št. 3407-93/2023-2 z dne 7. 9. 2023, Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Novo mesto, Gubčeva 15, 8000 Novo mesto;
- Kulturnovarstveno mnenje št. 35105-0448/2023/2 z dne 12. 9. 2023, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Novo mesto, Skalického ulica 1, 8000 Novo mesto;
- Mnenje št. 35110-0098/2023-2 z dne 12. 9. 2023, Občina Šentjernej, Prvomajska cesta 3a, 8310 Šentjernej;
- Mnenje k projektu št. 1437266 z dne 14. 9. 2023, Elektro Ljubljana d.d., Slovenska cesta 56, 1000 Ljubljana;
- Projektni pogoji št. IZP-0347/2023 z dne 8. 9. 2023, Planinska zveza Slovenije, Ob železnici 30a, 1001 Ljubljana;
- 3 pregledne situacije za nameravani poseg.

V skladu s prvim odstavkom 90. člena ZVO-2 mora nosilec nameravanega posega v okolje iz četrtega odstavka 89. člena tega zakona od ministrstva zahtevati, da ugotovi, ali je za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje ali integralno gradbeno dovoljenje v skladu z zakonom, ki ureja graditev. Pri ugotovitvi iz prvega odstavka 90. člena ZVO-2 ministrstvo upošteva merila, ki se nanašajo na značilnosti nameravanega posega v okolje, njegovo lokacijo in značilnosti možnih vplivov posega na okolje, ter kjer je to ustrezno, rezultate morebitnih že izvedenih presoj v skladu s tem zakonom in s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave, varstvo voda, varstvo kulturne dediščine, varstvo gozdov in sevalno varnost (četrti odstavek 90. člena ZVO-2).

Obveznost presoje vplivov na okolje se ugotavlja v skladu z Uredbo o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17, 105/20 in 44/22-ZVO-2). Citirana uredba določa vrste posegov v okolje, za katere je presoja vplivov na okolje obvezna, in vrste posegov v okolje, za katere je presoja vplivov na okolje obvezna, če se zanje v predhodnem postopku ugotovi, da bi lahko imeli pomembne vplive na okolje.

V skladu s točko E Okoljska infrastruktura, E.II Upravljanje z vodami in oskrba s pitno vodo, E.II.7.1 Priloge 1 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, je izvedba predhodnega postopka obvezna, kadar gre za druge zadrževalnike proda ali hudourniške vode prostornine vsaj 500 m³ ali višine vsaj 7 m.

Iz predložene dokumentacije izhaja, da se z nameravanim posegom načrtujejo vodnogospodarske ureditve, namenjene varovanju naselij zaradi visokih vod ob vodotoku Kobila v občini Šentjernej. V sklopu nameravanega posega se bo zgradilo visokovodno pregrado oziroma suhi zadrževalnik na potoku Kobila. Pri pretoku Q100 bo zadrževalni volumen znašal 45.150 m³. Pri maksimalni gladini (Q5000) največji zadrževalni volumen pregrade presega 65.000 m³. Višina pregrade v osi pregrade, merjeno od dna temeljne plošče talnega izpusta do krone pregrade, znaša 13,7 m. Glede na to, da kapaciteta ter višina pregrade presegata prag, določen v točki E.II.7.1 Priloge 1 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, je za nameravani poseg treba izvesti predhodni postopek.

Ugotovitveni postopek

Ministrstvo je po ugotovitvi, da je nosilka nameravanega posega posredovala popolno dokumentacijo, skladno s sedmim odstavkom 90. člena ZVO-2, ki določa, da ministrstvo zagotovi javnosti vpogled v vlogo za predhodni postopek za nameravane posege iz tretjega odstavka 89. člena tega zakona tako, da jo skupaj z javnim naznanilom objavi na osrednjem spletnem mestu državne upravne ter zainteresirani javnosti zagotovi pravico do sodelovanja z dajanjem mnenj in

pripomb, z javnim naznanilom številka 35431-153/2023-2570-8 z dne 23. 10. 2023 obvestilo zainteresirano javnost o prejeti vlogi za izvedbo predhodnega postopka. Javnosti je bilo v skladu s sedmim odstavkom 90. člena ZVO-2 omogočeno dajanje mnenj in pripomb 30 dni od roka določenega v javnem naznanilu, to je od 25. 10. 2023 do 23. 11. 2023.

V tem času na ministrstvo ni bilo posredovanih nobenih pripomb, prav tako v tem času ni prejelo nobenih zahtev za vstop v postopek izvedbe predhodnega postopka.

V postopku je bilo na podlagi predložene in pridobljene dokumentacije ugotovljeno, kot sledi iz nadaljevanja obrazložitve te odločbe.

Opis nameravanega posega

Suhi zadrževalnik

Za zagotavljanje poplavne varnosti naselij vzdolž doline vodotoka Kobilja ob nastopu visokih voda je predvideno zadrževanje vode v gozdni grapi gorvodno nad naseljem Gorenje Vrhpolje oziroma pod naseljem Mihovo do vključno Šentjerneja. V ta namen se bo zgradila nova visokovodna pregrada oz. suhi zadrževalnik na vodotoku Kobilja, ki je načrtovana na gorvodni strani obstoječe pregrade. Os pregrade je približno pravokotna na tok Kobile in je 33 m odmaknjena od osi obstoječe pregrade. Zasnovana je kot nasuta pregrada z naklonom brežin 1:2, z vmesno bermo širine 3,00 m na višini ca. 10,0 m. Krona pregrade je na koti 288,50 m n. m. in je široka 5,50 m.

Najvišja normalna obratovalna gladina zadrževalnika je 287,75 m n.v., kar ustreza gladini ob poplavnem dogodku s povratno dobo 5000 let, pri pretoku Q500 (500 let) pa znaša kota gladine za pregrado 287,40 m n. v. Varnostna višina vrha pregrade glede na najvišjo možno gladino vode v zaledju pregrade znaša 75 cm. Skupna dolžina suhega zadrževalnika od vstopa v talni izpust do izstopa iz njega znaša 65,15 m, njegova višina v osi zadrževalnika pa znaša 13,7 m, merjeno od dna temeljne plošče talnega izpusta do krone pregrade. Dolžina krone je ca. 52,0 m. Največji zadrževalni volumen pregrade presega 65.000 m³ pri maksimalni gladini (Q5000), pri čemer znaša dolžina retenzijskega prostora za pregrado 392 m. Gladina poplavne vode v zaledju pregrade za poplavni dogodek s povratno dobo 100 let znaša 284,75 m n.v. (Q100), s čemer ustvarja zadrževalni volumen vode velikosti 45.150 m³.

V sklopu pregrade so predvideni naslednji objekti za prevajanje vode:

- vtočna kineta, skozi katero se prepuščajo pretoki, ki ne ogrožajo poplavne varnosti naselij ob spodnjem toku Kobile (16 m³/s). Na prehodu v kaskadni jašek je opremljena z zapornico, s katero se regulira pretok pri polnitvi zadrževalnega prostora;
- vertikalni kaskadni vtočni jašek za visokovodni preliv za evakuacijo pretokov s povratno dobo več kot 100 let;
- iztočna kineta skozi telo nasute težnostne pregrade, ki odvaja tako pretok, ki se regulira na vtočni kineti kot pretok, ki se preliva v vertikalni kaskadni vtočni jašek in na svojem iztoku preide v odprto strugo vodotoka;
- prodna pregrada v zaledju vodne pregrade za zadrževanja nanešenega proda z ribjo stezo.

Telo pregrade je vodotesno in prevaja vodo iz zaledja pregrade na dva načina, in sicer:

- preko prelivnega roba pregrade na višini 279,50 m,
- preko preliva za »ribjo stezo«, ki sprejema sušne pretoke, z višino preliva na 279,40 m.

Za zagotovitev migracije vodnih organizmov preko pregrade bo izvedena »ribja steza« v podslapju prodne pregrade. »Ribja steza« je oblikovana v obliki medsebojno povezanih 24 korit dimenzij 100 x 150 cm z globino 60 cm, med katerimi so izvedeni prehodi za ribe z višinsko stopnjo 10 cm. Korita bodo med obratovanjem prodne pregrade stalno polna vode, pri čemer se bo preko prelivnih robov prelival le sušni pretok oz. minimalna količina vode v višini 10 cm, za

kolikor je preliv v »ribjo stezo« nižji od preliva prodne pregrade. V kolikor bodo zaledni dotoki višji in preliv »ribje steze« ne bo mogel prevajati dotekajoče vode, se bo gladina vode v zaledju prodne pregrade zvišala in se prelila preko preliva prodne pregrade v podslapje ter naprej skozi talni izpust suhega zadrževalnika. Prehod za vodne organizme (»ribja steza«) preko prodne pregrade se zaključi v njenem podslapju, kjer je oblikovano korito za prevajanje sušnih pretokov in speljano skozi talni izpust vodne pregrade po celotni njegovi dolžini.

Suhi zadrževalnik nima stalne vodne površine, saj pri nižjih pretokih voda neovirano odteka po obstoječi strugi. Pregrada s talnim izpustom z vgrajeno zapornico omogoča, da iz zadrževalnega telesa za pregrado odteka natančno določena količina vode, ki znaša največ 16 m³/s (Q15), ko pa dotoki v zaledje pregrade presežejo navedeno vrednost, se voda prične razlivati po površinah ob strugi in polniti retenzijski prostor za pregrado.

Da bi bilo v času nastopa velikih pretokov, ki v obstoječem stanju preplavljajo dolvodna območja, možno upravljati z zapornico v pregradi kar se da optimalno, je za spremljanje stanja visokih voda pred in med takimi dogodki predvidena postavitev merilnih mest za spremljanje gladin in pretoka Kobile. Merilni mesti pretoka Kobile bosta postavljeni dolvodno, in sicer mersko mesto MP1 na mostni konstrukciji v naselju Gorenje Vrhpolje in mersko mesto MP2 na lokaciji neposredno dolvodno od same nasute težnostne pregrade. Meritev gladin MG1 bo izvedeno na samem kaskadnem vtočnem jašku. Zapornica suhega zadrževalnika je zasnovana tako, da bo omogočeno ročno in daljinsko upravljanje.

Prodna pregrada

Z izgradnjo vodne pregrade oz. suhega zadrževalnika za zadrževanje visokih voda se v njenem zaledju, približno 10 m gorvodno od vtoka vanjo, izvede še prodna pregrada. Nosilni del predstavlja AB plošča širine 3,35 m z debelino 50 cm in sredinsko AB steno debeline 60 cm ter efektivne višine 2,00 m. Na plošči se na obeh straneh nosilne stene izvede kamnita zložba v nagibu 3:1 širine spodaj po 1,40 m. Višina konstrukcije pregrade nad AB ploščo je 4,00 m, pri čemer ima na mestu glavnega toka struge izveden preliv širine 4,0 m z globino 100 cm na koti 279,50 m. Prodna pregrada je zasnovana kot vodotesna konstrukcija, ki prevaja vodo le preko preliva in iztoka v ribjo stezo. Na dolvodni strani se pod prelivom prodne pregrade izvede podslapje v širini ca. 8,0 m, ki se naveže na vtok v talni izpust. Za povezavo z ribjo stezo izvedeno ob podslapju prodne pregrade je predvidena v prodni pregradi odprtina 60/30 cm z dnom na koti 279,40 m. Ribja steza je zamišljena kot AB konstrukcija na talni plošči debeline 25 cm oz. 50 cm ter stenami izvedenimi v dveh pravokotnih smereh tako, da se ustvarijo korita tlorisnih dimenzij 100 x 150 cm z globino vsaj 60 cm. Korita so med seboj povezana s prelivni višine 10 cm, preko katerih se pretaka voda in preko katerih lahko ribe premagajo višinsko razliko 2,40 m med podslapjem prodne pregrade in zadrževalnim prostorom v njenem zaledju.

Pomožne ureditve:

1. Na izpustu iz vodne pregrade je predvideno umirjevalno korito, v katerem se voda, ki priteče skozi talni izpust pregrade, umiri. Umirjevalno korito je tlorisnih dimenzij 20,25 x 15,00 m.
2. Preko obeh pregrad bo potekala dostopna pot, ki se bo ob mostu M16 navezala na obstoječo gozdno pot, se dvignila preko pregrade in se na drugi strani ob prodni pregradi ponovno priključila na obstoječo gozdno pot. Dostopna pot je na zunanji strani opremljena z leseno varnostno ograjo, ki je predvidena tudi na obeh straneh vzdrževalne poti po vrhu pregrade.
3. Servisni objekt za upravljanje pregrade (dimenzij 5,34 m x 4,34 m), v katerem bo nameščena računalniška oprema za beleženje in prikazovanje parametrov delovanja pregrade in beleženje rezultatov meritev vodostajev, stanja zapornice in drugo.

Po podatkih Prostorskega informacijskega sistema občine Šentjernej je območje nameravanega posega po namenski rabi opredeljeno kot gozdna zemljišča. Širše območje nameravanega

posega je poraslo z gozdom, ki ga prečka vodotok Kobila. Na območju predvidene pregrade je že obstoječ prodni zadrževalnik.

Podatki o varstvenih, varovanih, zavarovanih, degradiranih in drugih območjih

Predvidene vodnogospodarske ureditve so načrtovane v sami strugi vodotoka Kobila. Za obravnavano območje karte poplavne nevarnosti in razredov poplavne nevarnosti niso izvedene, vendar se smatra, da se območje nahaja v poplavnem območju vsaj 500-letnih voda (razred preostale nevarnosti). Lokacija nameravanega posega se nahaja na erozijsko ogroženem območju z zahtevnimi zaščitnimi ukrepi. Nahaja se izven vodovarstvenih območij. Vodotok Kobila je kategoriziran kot naravna vrednota (evid. št. 8130). Območje nameravanega posega in njegov daljinski vpliv sega v naslednja varovana območja Nature 2000: POO Gorjanci – Radoha (SI3000267), vplivno območje POV Krakovski gozd – Šentjernejsko polje (SI5000012) ter vplivno območje POV Gluha loza (SI5000029). Celotno območje leži znotraj ekološko pomembnega območja Gorjanci (ID 61400), ki je oddaljeno 750 m. Približno 130 m gorvodno od nameravanega posega je določen varovalni gozd s funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev. V bližini nameravanega posega je kulturni spomenik lokalnega pomena Mihovo - Arheološko najdišče Mihovo (EŠD 26253).

Pridobljena mnenja

Organ, ki vodi postopek, mora v skladu s 139. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb, v nadaljevanju: ZUP), med postopkom ves čas ugotavljati dejansko stanje in izvajati dokaze o vseh dejstvih pomembnih za izdajo odločbe, tudi o tistih, ki v postopku še niso bila navedena. Skladno s tretjim odstavkom 33. člena ZUP, kjer je določeno, da organ, ki vodi postopek, lahko zaprosi drug organ za pojasnila in podatke, potrebne za ugotovitev dejstev, pomembnih za izdajo odločbe, je ministrstvo za mnenje v tem predhodnem postopku, glede na lokacijo ter značilnosti nameravanega posega zaprosilo:

- Zavod za gozdove Slovenije, Območno enoto Novo mesto, Gubčeva 15, 8000 Novo mesto (v nadaljevanju: ZGS);
- Direkcijo Republike Slovenije za vode, Mariborska cesta 88, 3000 Celje (v nadaljevanju: DRSV);
- Zavod za ribištvo Slovenije, Spodnje Gameljne 61a, 1211 Ljubljana – Šmartno (v nadaljevanju: ZZRS);
- Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Območna enota Novo mesto, Adamičeva ulica 2, 8000 Novo mesto (v nadaljevanju: ZRSVN);
- Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Novo mesto, Skaliskega ulica 1, 8000 Novo mesto (v nadaljevanju: ZVKDS).

Iz mnenja ZVKDS št. 354-0002/2023/2 z dne 27. 10. 2023 izhaja, da je za nameravani poseg že bilo izdano kulturnovarstveno mnenje št. 35105-0448/2023/2 z dne 12. 9. 2023, v katerem je bilo ugotovljeno, da je le-ta skladen z varstvenim režimom, določenim s predpisi iz njihove pristojnosti, poleg tega so bili v njem navedeni pogoji za izvedbo gradnje. ZVKDS glede na izdano kulturnovarstveno mnenje meni, da se pri nameravanem posegu pomembni vplivi na območja, varovana po predpisih, ki urejajo varstvo kulturne dediščine, ne pričakujejo in zanj ni treba izvesti presoje vplivov na okolje.

ZGS v mnenju št. 3407-93/2023-4 z dne 3. 11. 2023 ugotavlja, da bo vodna pregrada povzročila zalitje doline nad pregrado, ob visokih vodah pa je zalitje doline pričakovati zelo poredko (enkrat letno ali redkeje). V primeru redkega pojava poplavljanja ne bo prihajalo do prevelikih poškodb gozdnih sestojev in tal. V tem predelu bo treba z gozdom gospodariti na način, da se v največji meri zagotavlja stabilnost gozdnih tal (preprečevanje erozije, redno odstranjevanje prodnih nanosov iz struge). Vzdrževalna pot, ki sovpada s potekom gozdne vlake, ne sme preprečevati dostopa do gozdnih parcel ter spravila in izvoza lesa iz gozda. Posebej pomembno je, da se po večjih vodah vzdrževalna pot čim prej uredi v prvotno stanje in zagotovi njeno nemoteno nadaljnjo

uporabo. Pomembnih vplivov na življenjski prostor prostoživečih živali ni pričakovati. Vpliv na gozd bo v primeru visokih voda sicer opazen, vendar ob upoštevanju projektnih pogojev ZGS sprejemljiv.

ZRSVN v mnenju št. 3562-5115/2023-2 z dne 8. 11. 2023 ugotavlja, da je območje nameravanega posega približno 60 m odmaknjeno iz območja Natura 2000 POV Krakovski gozd – Šentjernejsko polje in 750 m od območja POV Gluha loza. Območji sta opredeljeni za ptice, za katere je pomembna ekstenzivna kulturna krajina in ptice starih gozdnih sestojev. Nameravani poseg bi lahko negativno vplival na kvalifikacijske vrste območja POO Gorjanci – Radoha, in sicer na naslednje vrste: črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria*), bukov kozliček (*Morimus funereus*), alpski kozliček (*Rosalia alpina*), veliki studenčar (*Cordulegaster heros*), navadni koščak (*Austropotamobius torrentium*), širokouhi netopir (*Barbastella barbastellus*), veliki navadni netopir (*Myotis bechsteini*), rjavi medved (*Ursus arctos*), ris (*Lynx lynx*), lepi čeveljc (*Cypripedium calceolus*) ter habitatni tip HT-91K0 Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (Aremonio-Fagion)). ZRSVN ocenjuje, da bi izvedba nameravanega posega lahko negativno vplivala na ugodno stanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov posebnega varstvenega območja. ZRSVN prav tako ocenjuje, da bi nameravani poseg verjetno pomembno vplival na ugodno stanje naravnih vrednot ter zavarovanih in mednarodno varovanih vrst, zaradi katerih je bilo določeno ekološko pomembno območje, zato meni, da je presojo vplivov na okolje treba izvesti.

Iz mnenja DRSV št. 35024-268/2023-2 z dne 10. 11. 2023 izhaja, da gre za objekt vodne infrastrukture, ki ima funkcijo varstva pred škodljivim delovanjem voda. Suhi zadrževalnik ima nalogo zadrževanja konice visokovodnega vala. Čas zadrževanja je kratek, zato objekt bistveno ne vpliva na absorpcijske sposobnosti in nima bistvenega učinka na naravno okolje. Na podlagi navedenega DRSV meni, da za nameravani poseg ni potrebno izvesti presoje vplivov na okolje.

Ministrstvo je s strani ZZRS prejelo mnenje št. 4202-222/2023-7 z dne 21. 11. 2023. ZZRS meni, da s stališča ribištva, varstva rib in njihovih habitatov gradnja suhega zadrževalnika ne bo bistveno vplivala na poslabšanje obstoječega stanja vodnih habitatov, saj se na mestu nameravanega posega že nahaja večja neprehodna pregrada. V času gradnje se pričakuje negativne vplive, ki bodo predvsem kratkoročni (kaljenje, odstranjevanje pregrade, možnost onesnaženja), vendar jih je ob upoštevanju projektnih pogojev ZZRS možno omiliti. Bistveno večji negativni vpliv na ribe v rezervatu za plemenke Kobilica bodo imela po mnenju ZZRS dela, ki se načrtujejo dolvodno od zadrževalnika v strugi vodotoka in so predmet drugega projekta. Po mnenju ZZRS bi bilo smiselno objekt suhega zadrževalnika povečati tako, da bi lahko zadrževal še večjo količino vode od predvidene, da bi se zmanjšala načrtovana ureditev dolvodno, ki je del drugega projekta.

Pridobljena mnenja je ministrstvo posredovalo nosilki nameravanega posega ter jo hkrati pozvalo, da se do mnenj opredeli in za svoje navedbe predloži dokaze.

Nosilka nameravanega posega je vlogo dopolnila dne 14. 12. 2023 z naslednjimi dokumenti:

- Dopis z dne 14. 12. 2023;
- DGD - Ukrepi za zmanjšanje poplavne ogroženosti naselij na povodju Kobile – Faza II: Suhi zadrževalnik na Kobili, št. proj. 374-01/23, avgust 2023, SPIT d.o.o, Nova Gorica, Vojkova cesta 19, 5250 Solkan, in ekologika d.o.o., Savinjsko nabrežje 4, 3000 Celje;
- Situacija predvidenega stanja;
- Mnenje k projektni dokumentaciji št. 3407-93/2023-6 z dne 7. 12. 2023, Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Novo mesto, Gubčeva 15, 8000 Novo mesto.

Vloga je bila naknadno dopolnjena dne 31. 1. 2024 z naslednjimi dokumenti:

- Opredelitev možnih vplivov nameravanega posega na okolje (dopolnitev obrazca zahteve za začetek predhodnega postopka);

- DGD - Ukrepi za zmanjšanje poplavne ogroženosti naselij na povodju Kobile – Faza II: Suhi zadrževalnik na Kobili, št. proj. 374-01/23, avgust 2023, SPIT d.o.o, Nova Gorica, Vojkova cesta 19, 5250 Solkan, in ekologika d.o.o., Savinjsko nabrežje 4, 3000 Celje;
- Strokovna ocena vpliva izgradnje suhega zadrževalnika na potoku Kobilu (občina Šentjernej) na habitat raka koščaka, št. naloge 1516-24 SP, januar 2024, Aquarius d.o.o. Ljubljana, Cesta Andreja Bitenca 68, 1000 Ljubljana.

Ministrstvo je pri vsebinskem pregledu dokumentacije ugotovilo, da priloženi projektni dokumentaciji, kljub istemu datumu, vsebinsko nista identični, zato je pri odločanju upoštevalo zadnjo verzijo projektne dokumentacije (DGD, št. 374-01/23, avgust 2023), prejeto dne 31. 1. 2024.

Po prejemu ter proučitvi dopolnitve vloge je ministrstvo ugotovilo, da se nekoliko spreminjajo značilnosti nameravanega posega, in sicer se spremembe, med drugim, nanašajo na zasnovo vodne pregrade, njene dimenzije, spremembo lokacije prodne pregrade, dodatno je predvidena izvedba »ribje steze« za prehod vodnih organizmov, itd. Zaradi navedenega je ministrstvo ponovno pridobilo mnenja pristojnih organov.

ZRSVN v drugem mnenju št. 3562-5115/2023-8 z dne 5. 2. 2024 ugotavlja, da je bila za najbolj izpostavljeno živalsko vrsto izdelana Strokovna ocena vpliva izgradnje suhega zadrževalnika na potoku Kobilu (občina Šentjernej) na habitat raka koščaka, v kateri je bilo ocenjeno, da bo vpliv na koščaka kot kvalifikacijsko vrsto območja Natura 2000 POO Gorjanci – Radoha zmeren, lokalno omejen in ob upoštevanju usmeritev za načrtovanje ter omilitvenih ukrepov ne bistven s pogoji. V mnenju ZRSVN ocenjuje, da izvedba nameravanega posega ne bo v nasprotju z varstvenim režimom in cilji zavarovanega območja, hkrati pa ne bo negativno vplivala na ugodno stanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov posebnega varstvenega območja, v kolikor se izvedejo vsi predvideni ukrepi. Prav tako verjetno ne bo pomembnih vplivov na ugodno stanje naravnih vrednot ter zavarovanih in mednarodno varovanih vrst, zaradi katerih je bilo določeno ekološko pomembno območje. Na podlagi navedenega ZRSVN meni, da za nameravani poseg presoje vplivov na okolje ni treba izvesti.

ZGS v ponovnem mnenju št. 3407-93/2023-8 z dne 7. 2. 2024 ugotavlja, da nameravani poseg na novo vključuje tudi leseno varnostno ograjo, ki je predvidena na zunanji strani dostopne poti in na obeh straneh vzdrževalne poti po vrhu pregrade. Lesena ograja mora biti postavljena na način, da ne bo ovirala zbiranja, spravila in izvoza lesa. Potrebno je upoštevati, da mora biti po dostopni poti tudi v prihodnje omogočeno spravilo in izvoz lesa iz gozda. Ostale spremembe nameravanega posega so po mnenju ZGS sprejemljive oz. celo ustreznejše, saj je lokacija prodne pregrade po novem predvidena izven varovalnega gozda. Po mnenju ZGS je nameravani poseg, ob upoštevanju podanih projektnih pogojev, sprejemljiv, zato z vidika gozdarstva in lovstva izvedba presoje vplivov na okolje ni potrebna.

ZVKDS v mnenju št. 354-0002/2023/4 z dne 14. 2. 2024 ugotavlja, da spremembe nameravanega posega niso tako velike, da bi bistveno povečale vpliv na arheološko najdišče (EID 1-26253). Pomembnejših vplivov na kulturno dediščino se ne pričakuje, zato po mnenju ZVKDS za nameravani poseg z vidika varstva nepremične kulturne dediščine presoje vplivov na okolje ni treba izvesti.

Iz drugega mnenja ZZRS št. 4202-222/2023-16 z dne 22. 2. 2024 izhaja, da so projektni pogoji ZZRS v tehničnem poročilu v točki 7.3 Ribiško upravljanje ustrezno upoštevanji ter prikazani na priloženih grafičnih prilogah. Najpomembnejša zahteva ZZRS je bila omogočanje prehodnosti pregrade, kar je prav tako ustrezno prikazano na grafični prilogi št. 04.02.01. zaradi ustrezno upoštevanjih projektnih pogojev ZZRS, presoje vpliva na okolje s stališča njihove pristojnosti ni treba izvesti.

Ministrstvo ponovnega mnenja DRSV do izdaje te odločbe ni prejelo.

Okoljske značilnosti obstoječega stanja in nameravanega posega

Emisije snovi v zrak

Zaradi izvajanja zemeljskih in gradbenih del, uporabe gradbene in transportne mehanizacije se bodo povečale emisije prašnih delcev zrak na območju gradbišča in v njegovi okolici ter na in ob transportnih poteh, vendar bo povečanje teh emisij časovno in lokalno omejeno. Prašenje bo povečano predvsem v obdobju suhega in vetrovnega vremena. Za omilitev vpliva so predvideni naslednji ukrepi:

- uporaba brezhibnih delovnih naprav in gradbenih strojev, ki so izdelani v skladu z emisijskimi normami, opremljenimi z napravami za odstranjevanje prahu,
- uporaba brezhibnih prevoznih sredstev,
- prekrivanje sipkih tovorov med prevozom na lokacijo za odlaganje,
- protiprašna zaščita vozniških površin gradbiščnih poti,
- omejitev hitrosti vožnje na območju gradbišča na najmanj 10 km/h,
- redno vlaženje transportnih poti na gradbiščih in lokacijah odlaganja,
- preprečevanje raznosa materiala z gradbišča na javne prometne površine s čiščenjem vozil (koles),
- omejitev intenzivnosti odlaganja v obdobjih izrazito neugodnih razmer (izkopni material z nizko vlažnostjo, daljše obdobje brez padavin, močan veter, itd.).

Gradnja bo trajala relativno kratek čas (2 meseca), zato bodo vplivi emisij snovi v zrak kratkotrajni in začasni. Ministrstvo nadalje ugotavlja, da se bodo načrtovane ureditve izvajale izven območij naselij, na območju, poraslem z gozdom. Glede na predviden obseg in trajanje del bo vpliv nameravanega posega na kakovost zraka v času gradnje majhen. V času obratovanja bodo občasno nastajale emisije snovi v zrak iz vozil pri vzdrževalnih delih. Vpliv bo zanemarljiv.

Nastajanje odpadkov

Pri gradnji nameravanega posega bodo nastajali odpadki, ki se bodo na gradbišču začasno skladiščili ločeno po vrstah odpadkov ter bodo oddani pooblaščenim podjetjem za ravnanje s temi odpadki. Z viški materialov ter preostalimi odpadki se bo ravnalo skladno z določbami Uredbe o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Uradni list RS, št. 34/08 in 44/22-ZVO-2). V času obratovanja lahko v primeru izrednih vremenskih dogodkov (npr. močne padavine) voda nanese plavje. Imetnik vodne pravice mora v skladu z zahtevami 50. člena Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US in 78/23 – ZUNPEOVE) redno odstranjevati plavje in odvzemati naplavine. Ob upoštevanju predpisov, ki urejajo področje ravnanja z odpadki, ter izvajanjem vzdrževanja objektov skladno z Zakonom o vodah bo vpliv nameravanega posega na nastajanje odpadkov in s tem povezane obremenitve okolja v času gradnje in obratovanja manj pomemben.

Hrup

V času gradnje bo prišlo do povečane ravni hrupa zaradi obratovanja mehanizacije in transportnih sredstev na območju izvajanja gradbenih del ter na območju in v bližini transportnih poti. Gradbišče bo obratovalo le v dnevnem času. Upoštevajoč značilnosti gradbenih del, relativno kratek čas trajanja gradnje ter lokacijo gradnje (izven poseljenih območij) ministrstvo ocenjuje, da bo vpliv hrupa v času gradnje nameravanega posega manj pomemben. V času obratovanja emisiji hrupa, razen v času vzdrževalnih del, ki bodo občasna in kratkotrajna, ne bo. Vpliv bo zanemarljiv.

Vidna izpostavljenost

Z nameranim posegom se bo na območju obstoječe pregrade na vodotoku Kobilica izvedla gradnja nove vodne pregrade, v njenem zaledju pa še prodne pregrade. Ker se bo nameravani poseg izvedel na območju, poraslem z gozdom, se ocenjuje, da vpliv nameravanega posega na vidno izpostavljenost v času gradnje in obratovanja ne bo bistven.

Vibracije

Manjše vibracije bodo v času gradnje nastajale kot posledica izvajanja nekaterih gradbenih del (npr. utrjevanje terena) ter prevoza gradbene mehanizacije in transportnih vozil. Transportne poti bodo v največji možni meri potekale po obstoječih prometnicah. Glede na to, da v bližnji okolici gradbišča ni stanovanjskih objektov ali objektov kulturne dediščine, bodo vibracije nepomembne za obremenitev okolja in premoženje ljudi. Nameravani poseg v času obratovanja ne bo vir vibracij, zato vpliva ne bo.

Elektromagnetno sevanje

V času gradnje ne bo virov elektromagnetnega sevanja. Pri obratovanju nameravanega posega bo nastajalo minimalno elektromagnetno sevanje zaradi obratovanja senzorjev (monitoringa) in prenosa podatkov. Upoštevač lokacijo nameravanega posega (izven poseljenih območij) bo vpliv nepomemben.

Sevanje svetlobe v okolico

Gradbena dela se bodo izvajala le v dnevnem času (svetlem delu dneva), zato vpliva zaradi osvetljevanja ne bo. Za čas obratovanja ni potrebno osvetljevanje, prav tako se bodo vzdrževalna dela izvajala v dnevnem času, izjemoma tudi ponoči, npr. ob morebitnih izrednih dogodkih. Vpliv se ocenjuje kot manj pomemben.

Sprememba vegetacije

V okolici območja nameravanega posega je teren porasel z gozdom, ki, med drugim, predstavlja tudi habitatni tip - HT-91K0 Ilirski bukovi gozdovi. Zaradi umestitve suhega zadrževalnika v prostor je predviden posek dreves. Pri poseku in spravilu lesa je treba upoštevati določila Pravilnika o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov (Uradni list RS, št. 55/94, 95/04, 110/08 in 83/13). Iz projektne dokumentacije izhaja, da se ohranja strukturirano naravno obrežje z obstoječim obsegom naravne vegetacije. Lesna vegetacija se bo v čim večji meri ohranjala (9. alineja točke I./2./2.2 izreka). Po končani gradnji je treba sanirati morebitne poškodbe, nastale zaradi gradnje na okoliškem gozdnem drevju ter na gozdnih poteh in začasnih gradbenih površinah. Na podlagi navedenega ter upoštevajoč mnenje ZGS št. 3407-93/2023-8 z dne 7. 2. 2024 ter mnenje ZRSVN št. 3562-5115/2023-8 z dne 5. 2. 2024, ministrstvo ocenjuje vpliv nameravanega posega na spremembo vegetacije kot manj pomemben.

Tveganje nastanka okoljskih nesreč

Nameravani poseg ni poseg, ki bi predstavljal tovrstno tveganje za okolje, ampak je namenjen preprečevanju naravnih nesreč (poplav) oziroma zagotavljanju poplavne varnosti naselij od Gornjega Vrhpolja do Šentjerneja. Nameravani poseg bo imel z vidika naravnih nesreč pozitiven vpliv.

Tveganje za zdravje ljudi

Izgradnja in obratovanje nameravanega posega ne predstavlja tveganja za zdravje ljudi (kot posledice povečanih emisij snovi v zrak, tla in vode, povečanih emisij hrupa, svetlobe in tveganja zaradi nesreč).

Vpliv na kulturno dediščino

V bližini lokacije načrtovane vodne pregrade je enota kulturne dediščine, in sicer kulturni spomenik lokalnega pomena Mihovo - Arheološko najdišče Mihovo (EŠD 26253). Ministrstvo je v predhodnem postopku pridobilo mnenje ZVKDS, ki v mnenju št. 354-0002/2023/4 z dne 14. 2. 2024 ugotavlja, da se pomembnih vplivov na arheološko najdišče ne pričakujejo, saj gre za robni del območja, v katerem je stalno prisotno delovanje vode, zato je pričakovana prisotnost arheoloških ostalin na tem mestu manjša. Ministrstvo na podlagi navedenega ocenjuje, da nameravani poseg ne bo imel negativnih vplivov na kulturno dediščino.

Skupni učinek z drugimi obstoječimi oziroma dovoljenimi posegi

Za zadrževanje prodnega nanosa in ohranjanje dolvodne stabilnosti struje potoka nad naseljem Gorenje Vrhpolje sta zgrajeni dve prodni pregradi. Prva pregrada se nahaja ob gozdni poti ca. 200 m gorvodno od naselja, druga pa ca. 500 m gorvodno. Druga prodna pregrada je bila leta 2012 sanirana z gradnjo AB pregrade na gorvodni strani obstoječe kamnite pregrade. Poleg nameravanega posega je načrtovano tudi urejanje struge potoka (ni predmet tega upravnega postopka). Vse načrtovane ureditve vsebujejo ukrepe »nature based solution« (na naravi temelječe rešitve) in morajo ustrezati načelu, da se okoljskim ciljem Evropske unije »ne škoduje bistveno«. Z ukrepi I. in II. faze se bo zagotovila poplavna varnost naselij od Gornjega Vrhpolja do Šentjerneja pred visokimi vodami. Ministrstvo ocenjuje, da bo imela izvedba načrtovanih vodnogospodarskih ureditev pozitiven vpliv.

Odločitev

Na podlagi pregleda celotne dokumentacije upravne zadeve je ministrstvo ugotovilo, da je nameravani poseg sprejemljiv za okolje, ob upoštevanju v nadaljevanju navedenih ukrepov, ki so predvideni za zmanjšanje ali preprečevanje pomembnih škodljivih vplivov na okolje in so tudi sestavni del vloge nosilca nameravanega posega. To posledično tudi pomeni, da nameravani poseg ne bo imel verjetno pomembnih vplivov na okolje in posledično zanj ni treba izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja.

Ukrepi za zmanjšanje ali preprečevanje morebitnih škodljivih vplivov na okolje

Ministrstvo je v točki I. izreka te odločbe določilo naslednje ukrepe za zmanjšanje ali preprečitev pomembnih vplivov na okolje:

Emisije v tla in vode

Z nameravanim posegom se načrtujejo posegi v strugi vodotoka, kar bi lahko povzročilo onesnaženje vodotoka s cementnim mlekem, mazivi in gorivom. Zaradi gradbenih del v strugi se bo povečala kalnost vode. Potencialno nevarnost onesnaženja voda in tal predstavlja možnost izlitja goriv ali maziv iz gradbenih strojev in začasnih skladišč ter izpiranje neustrezno skladiščenih odpadkov. Iz vloge izhaja, da se bo pri gradnji uporabljala brezhlebna mehanizacija in transportna vozila, ki ne smejo puščati olj in maziv ter drugih nevarnih ali strupenih snovi. V primeru nezgod je treba zagotoviti takojšnje ukrepanje za to usposobljenih delavcev. Onesnažena tla je treba takoj sanirati, odpadke pa predati pooblaščenim organizacijam za zbiranje nevarnih odpadkov. Vsa začasna skladišča goriv, olj in maziv ter drugih nevarnih snovi bodo zaščitena pred možnostjo izliva v tla in vodo. Pretakališča in parkirišča za gradbeno mehanizacijo bodo locirana izven območja vodotoka. Za pretakališča goriva se bodo uporabile obstoječe vodo neprepustne (asfaltne) površine. Za zaščito površin pred erozijo je treba po končani gradnji odstraniti vse odvečne in odpadne materiale, prizadeta zemljišča pa ustrezno urediti oz. povrniti v prvotno stanje. Zaradi značilnosti gradnje (izvajanje gradbenih del na vodnih in priobalnih zemljiščih) ter z namenom zmanjšanja možnosti onesnaženja površinskih voda v času gradnje je ministrstvo zgoraj navedene ukrepe določilo kot dodatne ukrepe v točki I./1 izreka te odločbe. K zmanjšanju možnosti emisij v vode kot tudi vpliva na vode bo zagotavljalo tudi upoštevanje pogojev, določenih v točki I/2./2.2 izreka te odločbe.

Pri normalnih pogojih gradnje, ob ustrezni organizaciji gradbišča ter ob upoštevanju pogojev, določenih v točki I./1, kot tudi pogojev, določenih v točki I/2./2.2 izreka odločbe, bo verjetnost emisij snovi v vode in tla minimalna, zato ministrstvo tovrsten vpliv ocenjuje kot manj pomemben. Med obratovanjem ne prihajalo do emisij snovi v tla in vode. Vpliva ne bo.

Varstvo narave

Nameravani poseg se nahaja na več območjih, ki so pomembna z vidika ohranjanja narave. Nahaja se v območju neposrednega oz. daljinskega vpliva naslednjih varovanih območij Nature 2000: POO Gorjanci – Radoha (SI3000267), POV Krakovski gozd – Šentjernejsko polje

(SI5000012) in POV Gluha loza (SI5000029). Celotno območje leži znotraj ekološko pomembnega območja Gorjanci (ID 61400). Vodotok Kobilica je določen tudi kot naravna vrednota državnega pomena. Za območje POO Gorjanci – Radoha je značilno, da večino območja preraščajo bukovi gozdovi, na prisojnih pobočjih pa so ohranjene košenice s suhimi travniki in rastišči kukavičevk. Ohranjeni gozdovi so habitat velikih zveri (rjavi medved, navadni ris), netopirjev (širokouhi netopir in veliki navadni netopir), saproksilnih hroščev (bukov in alpski kozliček), potoki so habitat navadnega koščaka in velikega studenčarja, na košenice in gozdni rob pa so vezani metulji (veliki frfotavček, črtasti medvedek). Območji POV Krakovski gozd – Šentjernejsko polje in POV Gluha loza sta opredeljeni za ptice, za katere je pomembna ekstenzivna kulturna krajina in ptice starih gozdnih sestojev. Obravnavano območje je habitat več zavarovanih in mednarodno varovanih vrst, določenih z Uredbo o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 – odl. US, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14, 64/16 in 62/19) in Uredbo o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 110/04, 115/07, 36/09 in 15/14), in sicer so to naslednje vrste: navadni koščak (*Austropotamobius torrentium*), veliki studenčar (*Cordulegaster heros*), navadni mali zvonček (*Galanthus nivalis*), črni teloh (*Helleborus niger*).

Za potrebe presoje vpliva nameravanega posega na zavarovano vrsto raka koščaka je bila izdelana Strokovna ocena vpliva izgradnje suhega zadrževalnika na potoku Kobilica (občina Šentjernej) na habitat raka koščaka (št. 1516-24 SP, januar 2024, izdelal Aquarius d.o.o., v nadaljevanju: Strokovna ocena). Navadni koščak je namreč uvrščen na rdeči seznam višjih rakov Slovenije kot ranljiva vrsta in je zavarovan z Uredbo o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah in Direktivo sveta Evrope 92/43/EGS o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst. V nadaljevanju so povzete ugotovitve iz Strokovne ocene. Navadni koščak je bil v potoku Kobilica najden enkrat, ca. 300 m SV od naselja Mihovo, kasneje pa se vzorčenje navadnega koščaka v potoku Kobilica ni več izvajalo. Na območju POO Gorjanci – Radoha se najbližji monitoring raka koščaka izvaja na potoku Pendirjevka, ki je od potoka Kobilica oddaljen ca. 1 km zahodno. Glede na rezultate monitoringa je dolgoročni trend populacije raka koščaka v potoku Pendirjevka stabilen.

Dolžina pregrade zadrževalnika s kinetami in prodno pregrado ter umirjevalnim koritom na spodnji strani nasute pregrade bo ca. 100 m. Dolžina zaježitve, ki jo bo ustvarila prodna pregrada, bo znašala še približno 80 m. Skupno bo torej dolžina posega znašala ca. 180 m potoka, kar je ca. 3,7 % dolžine potoka Kobilica v Natura 2000 območju Gorjanci – Radoha. Nameravani poseg je lociran na območju obstoječe prodne pregrade, za katero je v obstoječem stanju nanešenega precej naplavljenega materiala, kar za koščaka predstavlja manj ugoden habitat. Vpliv obstoječe pregrade oziroma naplavin sega približno 130 m gorvodno. Dodaten vpliv novih ureditev bo tako znašal le okoli 50 m dodatne dolžine potoka. Vpliv polnitve visokovodnega zadrževalnika bo občasen, predvidoma enkrat na 10 do 15 let, v dolžini do 392 m in v trajanju nekaj ur (odvisno predvsem od hitrosti praznjenja). Zadrževalnik bo v funkciji zadrževanja vode zelo redko, predvidoma enkrat na 10-15 let, večino časa pa bo v potoku naravno stanje.

Zemeljska pregrada s kineto ob primerni zasnovi rakom ne bo preprečevala migracij gorvodno in dolvodno po potoku, saj bo kineta za rake prehodna. Kratkotrajno povečanje globine vode v zelo redkem času delovanja zadrževalnika nanje predvidoma ne bo imelo bistvenega vpliva. Navadni koščaki so se do neke mere sposobni prilagoditi nihanju gladine vode, znižanje hitrosti vodnega toka za pregrado v času poplav bi lahko imelo tudi pozitiven učinek na rake zaradi plavljenja osebkov, večji tolmuni pa lahko delujejo tudi kot zatočišča v času visokih voda.

Vpliv na navadnega koščaka zaradi izvedbe nameravanega posega se ocenjuje kot zmeren in lokalno omejen, ob upoštevanju usmeritev za načrtovanje ter omilitvenih ukrepov za čas gradnje in obratovanja pa bo vpliv nebiten.

Iz mnenja ZRSVN št. 3562-5115/2023-8 z dne 5. 2. 2024, ki je bilo pridobljeno v predhodnem postopku, izhaja, da v kolikor se izvedejo vsi predvideni omilitveni ukrepi, predlagani v Strokovni oceni, za nameravani poseg ni treba izvesti presoje vplivov na okolje. Ministrstvo je tako ukrepe iz Strokovne ocene, ki se nanašajo na čas gradnje in obratovanja nameravanega posega, določilo v točki I/2. izreka te odločbe ter s tem sledilo mnenju ZRSVN. V priloženi Strokovni oceni so bile podane tudi usmeritve za načrtovanje ureditev. Iz projektne dokumentacije izhaja, da so prehod

za vodne organizme ob pregradi prodnega zadrževalnika ter vtočna in iztočna kineta projektirani na način, da bo omogočen prehod vodnim organizmom v obdobjih nizkega in srednjega pretoka. Pragovi so nizki, 10 centimetrov visoki, kar omogoča premagovanje višine rakom. Globina vode bo pri nizkih in srednjih pretokih normalno vzdrževana – enaka kot v obstoječem stanju. Dno bo na dolžini pregrade hrapavo, s kamni ustrezne velikosti in razmikov (kamni v betonu).

Potok Kobila ima od izvira do Gorenjega Vrhpolja status rezervata za plemenke R1. Vodotok poseljmeta potočna postrv in pohra. Nameravani poseg je načrtovan tako, da bo ribam omogočen prehod, pri čemer bodo v prodni pregradi vrzeli, med prodno pregrado in suhim zadrževalnikom pa bo sonaravno urejena struga s kamni (zatočišče, razgibanost). Podobna sonaravna ureditev struge bo med iztočnim koritom in navezavo na obstoječo strugo. Iz projektne dokumentacije izhaja, da se mora dela na območju vodnih in priobalnih zemljišč, ki lahko vplivajo na kakovost vode in vodni režim, načrtovati in opraviti izven drstnih dob ribjih vrst. S projektom je tako predviden ukrep, da se zaradi drsti rib dela ne smejo izvajati med 1. 10. tekočega leta in 28. 2. prihodnjega leta ter med 1. 5. in 30. 6., kar hkrati zajema tudi glavno razmnoževalno obdobje raka koščaka (oktober, november). Navedeni ukrep je predlagan tudi v Strokovni oceni, zato ga je ministrstvo, upoštevajoč zahtevo ZRSVN, da se izvedejo vsi iz Strokovne ocene predlagani ukrepi, določilo v 8. alineji točke I./2./2.2 izreka odločbe.

Ministrstvo je v predhodnem postopku pridobilo tudi mnenje ZZRS, ki v mnenju št. 4202-222/2023-16 z dne 22. 2. 2024 ugotavlja, da so bili njihovi projektni pogoji ustrezno upoštevani v tehničnem poročilu v točki 7.3 Ribiško upravljanje ter ustrezno prikazani na priloženih grafičnih prilogah.

Da bodo gradbena dela potekala v skladu z izdanimi projektnimi pogoji, bo v času gradnje omogočen nadzor s strani ZZRS in ZRSVN, kar je ministrstvo določilo kot dodaten pogoj v 10. alineji točke I./2./2.2 izreka odločbe.

V času obratovanja se bistvenih vplivov na naravo ne pričakuje. Vzdrževalna dela oz. odvzem naplavin se mora izvajati ob majhnem pretoku, predvidoma je to v poletnih mesecih. Spremljalo se bo stanje rakov, zato se bo prva tri leta po izvedenem nameravanem posegu enkrat letno izvedel popis rakov do 1000 m gorvodno od nove pregrade in dolvodno do naselja. Oba pogoja izhajata iz predložene Strokovne ocene.

Na podlagi vsega navedenega ter ob doslednem upoštevanju pogojev, določenih v točki I./2., kot tudi pogojev iz točke I./1., s katerimi se bo zmanjšala možnost onesnaženja vodotoka in posledično habitata vrst, ki poseljujejo vodni prostor, ministrstvo vpliv nameravanega posega v času gradnje in obratovanja z vidika varstva narave ocenjuje kot sprejemljiv.

Veljavnost odločbe

V skladu s štirinajstim odstavkom 90. člena ZVO-2 odločba, izdana v predhodnem postopku preneha veljati, če nosilec nameravanega posega v petih letih od njene pravnomočnosti ne začne izvajati posega v okolje ali ne vloži vloge za izdajo integralnega gradbenega dovoljenja, če je to zahtevano po predpisih o graditvi objektov. Zato je ministrstvo odločilo, kot izhaja iz II. točke izreka te odločbe.

Stroški

V skladu s petim odstavkom 213. člena v povezavi s 118. členom ZUP je bilo treba v izreku te odločbe odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo odločeno, kot izhaja iz III. točke izreka te odločbe.

Iz drugega odstavka 230. člena ZUP izhaja, da je zoper odločbo, ki jo izda na prvi stopnji ministrstvo, dovoljena pritožba samo takrat, kadar je to z zakonom določeno. Takšen zakon mora določiti tudi, kateri organ je pristojen za odločanje o pritožbi, sicer o pritožbi odloča vlada.

Ker ZVO-2 možnosti pritožbe zoper to odločbo ne določa, pritožba ni dovoljena, mogoče pa je začeti upravni spor.

Pouk o pravnem sredstvu:

Zoper to odločbo ni pritožbe, pač pa je dovoljen upravni spor z vložitvijo tožbe na Upravno sodišče Republike Slovenije v roku 30 dni od vročitve odločbe. Tožbo se vloži neposredno pri pristojnem sodišču ali pošlje po pošti.

Postopek vodila:

Klementina Zalokar
višja svetovalka

dr. Tanja Pucelj Vidović
Vodja sektorja za okoljske presoje

Vročiti:

- pooblaščenca nosilke nameravanega posega: ekologika d.o.o., Savinjsko nabrežje 4, 3000 Celje (za: Direkcija Republike Slovenije za vode, Mariborska cesta 88, 3000 Celje) – osebno elektronsko (vanja.ramsak@ekologika.si).

Poslati po osmem odstavku 90. člena ZVO-2 tudi:

- Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in energijo, Inšpekcija za okolje in energijo, Dunajska cesta 56, 1000 Ljubljana - po elektronski pošti (gp.irsoe@gov.si);
- Občina Šentjernej, Prvomajska cesta 3a, 8310 Šentjernej – po elektronski pošti (sentjernej@siol.net);
- Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Območna enota Novo mesto, Adamičeva ulica 2, 8000 Novo mesto – po elektronski pošti (zrsvn.oenm@zrsvn.si);
- Zavod za gozdove, Območna enota Novo mesto, Gubčeva 15, 8000 Novo mesto - po elektronski pošti (oenovomesto@zgs.si);
- Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Novo mesto, Skaliskega ulica 1, 8000 Novo mesto - po elektronski pošti (zajnistvo.nm@zvks.si);
- Direkcija Republike Slovenije za vode, Sektor območja spodnje Save, Novi trg 9, 8000 Novo mesto – po elektronski pošti (gp.drsv-nm@gov.si);
- Zavod za ribištvo Slovenije, Spodnje Gameljne 61a, 1211 Ljubljana – Šmartno - po elektronski pošti (info@zzrs.si).